

Riksföreningen för mikrobiologi
MIKROBLADET

Nr 1 2025

Ordförande har ordet

Hej!

Efter en lång höst ser vi fram emot en vit och krispig jul! Hoppas ni alla får lite vila och återhämtning, något som vi alla förtjänar efter ett långt och hektiskt år.

Planeringen av 2026 års SVIM, Svenskt vårmöte – Infektion Mikrobiologi, är i full gång med många spännande föreläsningar och föreläsare. I vanlig ordning planeras det för tre Keynote speakers i programmet, uppdelade över hela veckan, studiebesök, posters och mycket mer! Fundera gärna redan nu på om du har deltagit i något spännande utvecklingsarbete eller forskning som du vill presentera, stort som smått, allt är välkommet. Mötet kommer hållas i Västerås den 19 – 22 maj. Håll dig uppdaterad via www.mikrobiologi.net och när det närmar sig även på hemsidan, www.SVIM2026.se för all information och schema.

Årets laboratorieombudsträff gick av stapeln på Hotell C i centrala Stockholm den 2–3 oktober. Har du något spännande projekt som du vill presentera nästa år eller har du hört om något som du tycker verkar intressant så tipsa gärna styrelsen så ska vi försöka ta detta vidare. Som blivit sagt så många gånger, det här är vårt möte, det är vi och endast vi som bestämmer vad som ska lyftas och diskuteras! Prata gärna med dina kollegor på arbetsplatsen och hör om det finns önskemål från flera håll.

Hör gärna av dig om du har något du vill få med i tidningen.
Kom ihåg att besöka vår hemsida, www.mikrobiologi.net, för mer information.
Trevlig läsning!

/Camilla Lagheden, Ordförande i Riksföreningen För Mikrobiologi.

BLI MEDLEM I RIKSFÖRENINGEN FÖR MIKROBIOLOGI

Varför ska just du bli medlem?

- Mycket billigare för medlemmar att gå på SVIM (Svenskt Vårmöte för Infektion och Mikrobiologi, tidigare "Vårmötet").
- Möjlighet att söka stipendium för att få åka på SVIM kostnadsfritt.
- Stort nätverk som täcker hela Sverige.
- Få hjälp med frågor gällande allt inom mikrobiologi via labbombud.

Vad gör vi i RFM?

RFM är med och arrangerar SVIM.

Dina åsikter och kunskaper behövs, det finns möjlighet att påverka mötets innehåll via labbombud och styrelse. Medlemsavgiften går till utveckling av vår profession.

Hur kan du stödja yrkets framtida utveckling och synliggöra oss?

Gå med i RFM! Vänta inte! Scanna QR-koden

SVIM Örebro 2025 del 1

Reseberättelse från
stipendiat 1

SVIM 2025

Årets Infektionsvecka, eller SVIM som den nu heter, hölls i Örebro. Spännande tänkte jag, då jag aldrig hade varit i Örebro förr. Vi var ett litet trevligt gäng som skulle åka från mikrobiologen i Uppsala, och på morgonen 20/5 mötte jag upp dem på Uppsalas centralstation för att påbörja vår resa.

Efter ett par timmars resa med buss och tåg var vi äntligen framme i Örebro. Vi kom fram cirka 30 minuter innan invigningen. Som tur var hade jag blivit inbokad på Elite Hotel som endast var fem minuters promenad bort från Conventum Kongress där SVIM 2025 skulle hållas. Sagt och gjort så tog jag mig fram till hotellet, där jag hade turen nog att få checka in tidigt och lämna av min resväska. Sedan blev det en rask promenad mot Conventum för att påbörja denna spännande vecka!

Tisdag 20:e maj, dag 1

Väl framme på Conventum hittade jag snabbt mitt konferensband och började leta efter mina Uppsala-kollegor, som bodde på ett annat hotell i stan. Lunchen fick slukas i all hast – invigningen av SVIM 2025 väntade!

Invigningen inleddes med ett högst imponerande spex av ett gäng klädda i pestläkarkläder som presenterade veckans program för oss. Efter spex och introduktion av staden var det dags för veckans första Keynote-session som hette "Utmaningar och nyheter inom sexuellt överförbara bakterieinfektioner". Efter föreläsningen var det dags för eftermiddagsfika och mingel i den stora hallen.

Jag passade på att kika runt bland utställarna och spana in vilka montrar jag som jag ville titta närmare på. I utkanten av hallen fanns tavlor och väggar för postrar, men då många av de fortfarande var tomma fick posterrundan vänta.

Med kaffe och fika i handen begav jag mig till nästa föreläsning: "Molekylär typning - när hur och varför?". Föredraget hölls av tre presentatörer som beskrev användningen typning och sekvensering ur både klinikens och forskningens perspektiv. Väldigt nyttigt för mig som enbart ser perspektivet från laboratoriets sida, och högst intressant att se hur andra laboratorier arbetar med sekvenseringen.

Första dagen avslutades med en middag på en restaurang på Stortorget där vi beställde en otrolig plockbricka som delades mellan sällskapet. När vi skildes åt promenerade jag tillbaka till hotellet, nöjd och lite trött – redo att ladda om inför nästa dag.

Onsdag 21:a maj, Dag 2

Dagen börjades med en god frukost i hotellets restaurang. Där passade jag på att ta göra en take-away kopp kaffe som fick följa med ut i den regniga promenaden till Conventum. Väl framme på Conventum var det dags att traska in till första föreläsningen: "Fria föredrag inom mikrobiologi och infektionssjukdomar". Där fick vi höra föredrag om pågående forskning inom bland annat bakterier i vattenledning, antibiotikabehandling och resistens, steroidbehandling vid COVID-infektion, sepsis och cancer. Mycket intressanta presentationer om dessa studier.

Efter en fikapaus som spenderades i den stora hallen bland de olika montrarna var det dags för Grand Round som hade till skillnad från tidigare år, ett nytt inslag av en musikdel. Som alltid är det kul att se de olika lagen diskutera sig fram till en korrekt diagnos utifrån de atypiska fallen och symptomen som presenteras. Efter Grand Round var det sedan dags för en stående lunch och en snabb vända bland utställarna.

Näst på schemat var Keynote 2: "Artificiell intelligens – vad är det och hur kan det användas inom mikrobiologi och infektion", en väldigt intressant och högst relevant presentation med tanke på utvecklingen inom AI och teknik det senaste decenniet.

Efter en kaffepaus bland utställarna begav jag mig sedan till dagens sista föreläsning: "Infektioner hos barn – vanliga infektioner i en föränderlig tid" där bland annat post-pandemiska infektionstrender hos barn och kommande förändringar i RSV-vaccinationer presenterades.

Därefter var det dags för postermingel med lättare middag i form av en plockbuffé. Jag hann kika på flera intressanta postrar, särskilt om olika sekvenseringsstudier från olika delar av landet – riktigt kul att se vad som pågår!

Som ett avslut på dagen mötte jag och några Uppsala-kollegor upp några av RFM:s styrelsemedlemmar på en pub i närheten där vi umgicks och lyssnade på karaoke från några entusiastiska stammisar – ett oväntat men väldigt roligt avslut på dagen.

Torsdag 22:a maj, Dag 3

Efter frukost begav jag mig till dagens första föredrag: "Hudreaktioner vid infektioner ser inte likadana ut för alla" – en viktig och tankeväckande presentation. Den belyste hur hudreaktioner kan se olika ut beroende på patientens hudfärg, och hur det kan påverka diagnostiken när utbildningsmaterial ofta utgår från ljus hud. Det gav verkligen nya perspektiv. Sedan var dags för en förmiddagsfika med mackor och kaffe innan jag promenerade till nästa föreläsning: "Fria föredrag inom mikrobiologi" där en av mina Uppsala-kollegor skulle presentera införandet av 16S-sekvensering på Nanopore som har pågått hos oss. Under denna session presenterades även många andra ämnen, bland annat helgenomsekvensering av *Shigella* spp., det ökade antalet av *Legionella longbeachae*-infektioner i Sverige under 2024, samt olika valideringar av provmaterial och PCR-metod från andra regioner. Efter de åtta presentationerna var det dags för ännu en stående lunch.

Med en kaffe i handen var det sedan dags att gå till Justus Ström-föreläsningen där professor Jan Albert presenterade "Tre pandemier under fyra decennier". Han tog oss med genom HIV-epidemin på 80-talet, H1N1-pandemin 2009 och SARS-CoV-2-pandemin 2019–2023. En stark och lärorik tillbakablick. I slutet av föreläsningen delades även Pfizerstipendiet och Göran Sterners Resestipendium ut. Därefter tog vi en snabb eftermiddagsfika och begav oss till nästa föreläsning. Dagens sista session var på ett föredrag som heter "Bakteriell Meningit – från bakterierna värld till patientens erfarenhet". Första delen fokuserade på den kliniska bilden och diagnostiken, och hur bärarskap av meningokocker kan utvecklas till allvarlig infektion. Den andra delen var något helt annat – en stark och känslös berättelse från Viktor Alriksson Sanell, som delade med sig av sin egen upplevelse av att drabbas av meningokockinfektion. Det var tyst i rummet, och många – inklusive jag – blev djupt berörda.

Efter dagens föreläsningar promenerade jag tillbaka till hotellet för att göra mig i ordning för årets bankettmiddag. Jag mötte upp med mina kollegor strax innan insläpp kl. 19, tog oss varsin fördrink och umgicks innan det var dags att sätta oss till bords. Till middagen bjöds det på underhållning i form av livemusik och kvällen avslutades på dansgolvet – ett härligt avslut på en intensiv och minnesvärd dag.

Fredag 23:a maj, Dag 4

Konferensens sista morgon börjades på föredraget titulerat "Vad ska vi inte göra? Kloka kliniska val inom Infektion och Klinisk mikrobiologi". Ett mycket bra föredrag om hur kliniken ska välja vid diagnostik för att undvika onödiga tester.

Därefter tog vi oss till stora hallen för en förmiddagsfika, och sedan var det dags för Keynote 3: The new Swedish guidelines for community-acquired pneumoniae: Controversies in pneumonia management. En intressant genomgång av de nya riktlinjerna och de diskussioner som fortfarande pågår kring behandlingen av samhällsförvärvad pneumoni. Sedan var det dags att runda av. SVIM 2025 avslutades officiellt, och vi började röra oss mot Örebro centralstation för att ta tåget hem till Uppsala – trötta men fulla av nya intryck och inspiration. Jag vill rikta ett stort tack till RFM för möjligheten att få delta i den här fantastiska veckan. Det har varit både lärorikt och roligt, och jag tar med mig många fina minnen och ny kunskap hem. Hoppas vi ses snart igen!

Michelle Haars,
Biomedicinare, Klinisk mikrobiologi Uppsala

ANMÄLAN ÖPPEN!

www.SVIM2026.se

19 -22 maj 2026

Västerås Kongress

KOMMANDE FÖR RFM MEDLEMMAR 2026

Ansök om stipendium från RFM för att få åka på SVIM 2026

Har du eller ditt lab något ni vill presentera på SVIM, skicka in abstract!

Senast 28:e februari 2026

se SVIM2026.se för instruktioner

Metodutvecklingar, valideringar, fallbeskrivningar, förbättringsarbeten m.m. Visa det och dela med er!

**ÅRSMÖTE
RIKSFÖRENINGEN FÖR
MIKROBIOLOGI**

19 MAJ 2026

Kl 17:15-18:30

LABOMBUDSTRÄFF

1-2 OKTOBER 2026

LABOMBUDSTRÄFF 2025

2-3 OKTOBER HOTELL C, STHLM

REFERAT AV SARA

DEN OSYNLIGA FIENDEN

orsdag 2 oktober

Mötet inleddes med en presentation av Amelie Ramström, som berättade om ett patientfall kallat "Den osynliga fienden". Det handlade om två arter av dvärgbandmaskar (Echinococcus):

- Echinococcus granulosus (hundens dvärgbandmask) orsakar hydatidsjukdom, även kallad cystisk echinokockos. Parasiten bildar blåsförmade cystor, ofta fyllda med larver (protoskolixer). Cystorna växer långsamt och kan ta 5–10 år innan de ger symptom.
- Echinococcus multilocularis (rävens dvärgbandmask) orsakar alveolär echinokockos, en mer aggressiv, tumörliknande och infiltrativ sjukdom som främst påverkar levern och kan sprida sig till andra organ

Denna parasit är på frammarsch i Sverige, vilket ökar behovet av vaksamhet och tidig diagnos.

Det informerades också om en kostnadsfri parasitkurs som hålls i Jönköping den 18–19 november. Kursansvarig är Jessica. Sista anmälningsdag är 18 oktober.

Avantor

presenterade lösningar inom sekvensering.

- Nanopore-sekvensering (Oxford Nanopore Technology): Teknik som möjliggör realtidssekvensering av DNA och RNA.

Användbar för att identifiera virulensfaktorer och analysera mikrobiomet. • Tre databassystem för dataanalys nämndes:

- o Centralized Data Analysis
- o Collaborative Data Sharing
- o Infectious Disease Databases

Nanopore-sekvensering bygger på att DNA- eller RNA-molekyler passerar genom nanoporer, vilket möjliggör avläsning av hela genomet i realtid.

FÖRETAGSPRESENTATIONER

EMMLife Science

Anna och Fredrik från EMMLife Science presenterade företagets molekylärdiagnostiska produkter/instrument:

- eazyplex®: En snabb, isothermal amplifikationsmetod (LAMP) för detektion av bakterier, virus och parasiter, med kit för bland annat luftvägsinfektioner och meningit.
- eazy mini: En mindre och portabel version av eazyplex.
- Ampliquick: Kit för snabb detektion av helminter och protozoer.
- Procleix Panther System: En högkapacitetsplattform för nukleinsyrabaserad detektion, ofta använd inom blodbankstester.

Företaget erbjuder även Chromagar-pulver, där man unikt kan använda eget pulver i systemet, vilket ger ökad flexibilitet.

Triolab

Har personal i Göteborg och Stockholm, pratade om några av deras produkter/instrument:

- Seracare: Kitoberoende kvalitetskontroller för molekylärdiagnostik.
- Aerospray: Automatiserad gramfärgning.
- Molzym: 16S-rRNA-sekvensering för detektion av bakterier i svåra prover som punktat och benbitar där traditionell odling ofta misslyckas.
- Fujirebio: Antikroppskonfirmering
- Gradientech: Snabb fenotypisk resistensbestämning på 3–4 timmar.
- Nimagen: Kit för 16S- och ITS-sekvensering (bakterier respektive svampar).
- Seegene: Multiplex PCR-plattform, exempelvis Allplex HPV28, som kan analysera flera virusstammar i samma analys.

FESTKVÄLL

SKIT IN – SKIT UT

Fredag 3 oktober

Linda Åkesson Linda Åkesson höll en förkortad version av sin föreläsning från vårmötet i Lindköping 2024, med titeln "Skit in – skit ut".

Hon betonade vikten av en tydlig anamnes. Föreläsningen startade med urinodlingar och avslutades med blododlingar, där hon särskilt lyfte fram vikten av korrekt märkning av prover och anamneser vid misstanke om Brucella och andra riskklass 3-bakterier. Hon underströk också vikten av att informera nya kollegor om riskerna med dessa bakterier.

FÖRETAGSPRESENTATIONER

Gradientech

Företaget presenterade sin produkt Quick MIC från Uppsala: en snabb fenotypisk metod för antibiotikabestämning direkt från positiva blododlingar. Systemet består av moduler, instrument och mjukvara som ger MIC-värden i realtid. Produkten är etablerad i södra Europa, där antibiotikaresistens är ett större problem.

BioMérieux

presenterade sina lösningar för snabb diagnostik vid sepsis och visade hela arbetsflödet med BIOFIRE® BCID2, ett snabbtest som kan upptäcka 43 olika bakterier, svampar och resistensgener i blodprover från patienter med blodförgiftning. Testet ger resultat inom cirka en timme efter att blododlingen blivit positiv. Denna teknik används bland annat i Finland och Norge, där de stora geografiska avstånden kräver snabba och effektiva diagnostiska metoder.

VITEK® REVEAL™ är ett snabbt system för att bestämma antibiotikakänslighet vid sepsis.

Kontaktperson: Mimmi Håkansson.

SVIM 2026

Hanna Wirdelius presenterade ett preliminärt schema för SVIM som hålls i Västerås 19–22 maj. Hon och Camilla Lagheden sitter i planeringsgruppen. Det föreslogs att laboratorier kan bidra med korta presentationer om förbättringar i vardagsarbetet. Det påmindes också om att medlemmar i Riksföreningen för Mikrobiologi får rabatterade avgifter för deltagande.

Valberedningen Valberedningen informerade om aktuellt läge inför årsmötet i maj 2025, som hålls i samband med SVIM. De redogjorde för vilka grupper som går på omval.

HPV-screening

Camilla Lagheden höll en föreläsning om HPV-screeningprogrammet i Sverige. Organiserad vaccination startade 2012 för flickor och 2020 även för pojkar. WHO:s mål är att eliminera livmoderhalscancer till år 2027, och Sverige förväntas bli ett av de första länderna att nå detta mål.

Avslutande diskussion Mötet avslutades med gruppdiskussioner om problem och lösningar, bland annat behovet av att uppdatera referensmetoder. Ett tidigare förslag diskuterades om att skapa nationella arbetsgrupper (t.ex. för blod, sår, luftvägar) där alla i Sverige kan delta för att ställa frågor och gemensamt hitta lösningar. Det framhölls dock att det är svårt att veta vilka plattformar som ska användas för detta.

